У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. No. 77. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 24-го КВІТНЯ (APRIL) 1971 Ч. 77. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 23 квітня 1971

В АМЕРИЦІ

СЕМЕРО РЕСПУБЛІКАНЦІВ У ЛЕҐІСЛЯТУРІ Нюйоркського стейту внесли в Олбані законопроєкт про підвищення податку на цигарки ще на 6 центів за коробку. Це дало б скарбниці стейту можливість відновити 75-мільйоновий фонд для допомоги містам і повітам. Вже тепер курці в стейті Ню Йорк платять 12 центів податку за коробку з 20 цигарок, а місто Ню Йорк накладає ще й додатково 4 центи податку. Думають, що губернатор Н. Рокефеллер не буде поспішати з новим оподаткуванням. Головний Суд не входив у деталі складної проблеми.

СТАТИСТИЧНЕ БЮРО ПРАЦІ В НЮ ЙОРКУ повідомило, що впродовж минулого 1970 року в цьому місті втратили працю 34 000 осіб. Безробіття серед негритянської частини населення Ню Йорку було всього 5.4 відсотка, отже значно менше, ніж у всій країні, де воно сягає 8%. Нову велику хвилю безробіття в Ню Йорку може викликати заплянване звільнення з праці десятків тисяч міських і стейтових службовців - бюрократів, праці яких немає чим оплачувати.

ОДИНАДЦЯТЬ ПОСАДНИКІВ РІЗНИХ МІСТ відбули по Ню Йорку з посадником Джаном Ліндзі прогулянку в автобусі, оглядаючи брудні вулиці, сміття, напіврозвалені будинки, особливо в секції Бравнсвілл на Бруклині. Вони не були занадто здивовані, бо, як повідомив „Ню Йорк Таймс" з 22 квітня, „це їм нагадувало їхні міста". На такій неприємній, але важливій прогулянці, були посадники Філядельфії, Атланти, Ню Орлінсу, Пітсбурґу, Бостону й ін. міст.

КОНҐРЕСМЕН МЕККЛЮСКІ З КАЛІФОРНІЇ, республіканець, обвинуватив Державний Департамент в тому, що американській бойовій авіяції було дозволено занадто довільно бомбардувати населені пункти в Ляосі, що й викликало багато жертв серед цивільного населення. МекКлоскі, як припускають, буде брати участь в наступних президентських виборах — проти сучасного президента Ричарда Ніксона.

У СТОЛИЦІ ВЕНЕСУЕЛІ КАРАКАСІ поліція розігнала з допомогою слізного газу та палиць тисячі студентів, які демонстрували проти підвищення коштів життя і проти закриття кількох середніх шкіл. Поліція заарештувала кругло 400 студентів за безвідповідальну поведінку й порушення закону.

У ВАШИНҐТОНІ ГРУПА СЕНАТОРІВ розпочала переслухування в справі „як найшвидше можна закінчити війну у В'єтнамі". Переслухування провадиться з рамени Сенатської Комісії Закордонних Відносин. Сенатор МекҐоверн запропонував, щоб американські війська були виведені з В'єтнаму ще до кінця цього року.

У СВІТІ

ПРИЇЗД ПІНҐ-ПОНҐІСТІВ З КИТАЮ до ЗСА був предметом довгої розмови президента Ніксона з головою американської дружини пінґ-понґістів, що їздила до Комуністичного Китаю, Ґреґемом Стінґовеном. Стінґовен буцім-то дуже позитивно висловлювався про комуно - китайського прем'єра Чу Ен-лая, який приймав американських відвідувачів. Коли журналісти спитали Стінґовена, чи Президент Ніксон прийме гостей з Комуністичного Китаю, він відповів, що він певний, що Президент „співпрацюватиме" в прийманні китайських гостей.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ВІДКИНУВ 487 голосами проти 95 внесок опозиції на висловлення прем'єрові Жакові Шабан-Дельма вотуму недовір'я. Однак, навіть речник де-ґоллістичної більшости в парляменті заявив, що хоч та більшість голосуватиме в користь прем'єра, проте вона „не є щаслива" з приводу існуючих відносин.

8-ЧЛЕННА КОМІСІЯ АНҐЛІКАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ РІШИЛА одноголосно, що названа Церква повинна допускати церковне вінчання розведених осіб. Хоча Анґліканська Церква, яка нараховує 10 мільйонів британців, в противенстві до Католицької Церкви погоджується на розводи в цивільних судах, проте вона дотепер не дозволяла на церковне вінчання розведених осіб. Рішення Комісії піде ще на розгляд Синоду єпископів.

ВИСОКІ ДУХОВНИКИ АПОСТОЛЬСЬКОЇ СТОЛИЦІ ОТРИМАЛИ обіжник „згори", себто від Папи Павла УІ або державного секретаря кардинала Жана Віллью, щоб вони були скромнішими у своїх виступах назверх. Внаслідку — кардинали й інші високі духовники позбудуться люксусових автомобілів найновіших типів і дати та подбають за авта скромніші й дешевші.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ВЛАШТУЄ внедовзі свою постійну рухому космічну станицю — заявив совєтський астронавт, чи пак — як в СССР називають — космонавт Юрій Береговий, який летів із „Союзом 3". Однак ані Береговий у Москві, ані комуністичний шеф Леонід Прежнєв, що промовляв на цю тему на бенкеті болгарської компартії у Софії, не згадували, чи теперішній штучний сателіт „Салют" має стати зав'язком такої совєтської космічної станиці. Сказано про це щойно з випуском „Союзу 10".

НЕДАЛЕКО ХАРКОВА СТАЛАСЯ під кінець минулого тижня катастрофа, жертвою якої впало дев'ять українських дітей. Хтось із них знайшов під час перерви у шкільній науці гарматній поціл з другої світової війни: діти почали бавитися ним і спричинили вибух, який вбив дев'ять дітей.

ЛЕТОВИЩЕ В САЙҐОНІ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТАЛО раєм для пачкарів — ствердив висланий туди американський митний фахівець Джозеф Кворіяк. Він вирахував, що уряд Південного В'єтнаму втрачає щомісяця по три і пів мільйона долярів, що їх повинен діставати з митних оплат. Але тамошні митні службовики насправді співпрацюють з контрабандистами, при чому пачкарство охоплює також наркотики, між ними й героїну.

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ПОЯВИТЬСЯ літом цього року повість Еріха Марії Ремарка „Тіні в раю", знайдена між рукописами автора, який 25 вересня м. р. помер у Льозанні в Швайцарії. Ремарк здобув собі світову славу своєю повістю, що її видав після другої світової війни, „На заході без змін". За Гітлера ту повість, яка ніби мала пацифістичні тенденції, спалили на костирі. „Тіні в раю" появляться осінню цього року англійською мовою в одному нюйоркському видавництві.

Палата Репрезентантів схвалила 5,5 більйона долярів на боротьбу з рецесією

Вашинґтон. — Не зважаючи на можливість Президентового вето, Палата Репрезентантів ЗСА схвалила законопроєкт про асиґнування п'ять і пів більйона долярів на програму економічного розвитку, що охоплюватиме також низку проєктів й акцій для створення нових становищ праці для незатруднених. Схвалено цей законопроєкт в рамцях випрацьованої демократичною більшістю Конґресу програми, спрямованої на боротьбу з рецесією і безробіттям. Законопроєкт передбачає асиґнування двох більйонів долярів для започаткування публічних робіт в охоплених депресією областях і створення таким чином можливостей затруднити безробітних у будівельній індустрії. В дальшому передбачається продовження на чотири роки коштом півтора більйона долярів будівництва шляхів, домів і розвитку освіти та опіки над здоров'ям в Апалачському районі, як також продовження на два роки коштом 927,8 мільйона долярів програми, встановленої Актом про публічні роботи й економічний розвиток.

Помер Франсуа Дювальє — диктатор Гаїті, новим досмертним президентом став його 19-літній син Жан-Кльод

Порт-О-Принс, Гаїті. — В четвер 22 квітня ц.р. тут помер після затяжної хвороби на 64-ому році життя президент Гаїті д-р Франсуа Дювальє, ,який був диктатором цієї республіки протягом останніх тринадцяти і пів року. Повідомлення про його смерть проголошено набагато годин пізніше, як вона сталася, аж після того, коли на становище нового президента Гаїті був заприсяжений його ж син, 19-літній студент права Жан-Кльод Дювальє, Президентом він має бути згідно з волею покійного до кінця свого життя. Перейнявши становище свого батька, Жан-Кльод виступив у радіо із зверненням до народу, повідомляючи, що він буде продовжувати започатковану його батьком „революцію", в такою ж наполегливістю й енергією, як це робив покійний. Смерть диктатора і проголошення нового президента не викликали більшого враження серед населення, бо обидві ці події не були нічим несподіваним. Всі уряди залишилися відкриті і продовжують свою працю. Одинокою ознакою жалоби було спущення державних прапорів до половини маштів. З огляду на погрози політичних противників померлого президента, що його смерть стане початком кривавих заворушень, в усій країні скріплено військове поготівля. Померлий диктатор був за фахом лікарем. Свого сина він призначив на становище нового президента ще у своєму новорічному посланні, змінюючи для цього спеціяльно постанову конституції, що президентом республіки може стати тільки людина, яка закінчила 40 років.

Висилка і продаж другого тому АЕУ почнеться 15-го травня

З видавництва Торонтського Університету інформують, що хоча формальна презентація другого тому виданої стараниям і коштом УНСоюзу монументальної Англомовної Енциклопедії вже відбулася 19-го квітня, то висилка замовлених уже примірників як і продаж у книгарнях почнеться щойно 15-го травня. Це тому, бо перед висилкою і продажем книги, видавництво звичайно висилає рецензійні примірники до багатьох наукових журналів у світі. З уваги на це відрочення висилки замовлених примірників до 15-го травня ц.р., УНСоюз рішив піти назустріч своїм членам і громадянам та продовжити до того часу замовлення тієї книги по знижковій ціні. Як уже інформовано, другий том АЕУ з хвилиною, як поступить у продаж і почнеться його висилка, коштуватиме $60.00. Тепер і ще до 15-го травня його можна набути за $48.00, висилаючи замовлення і повну ціну на адресу УНСоюзу або „Свободи". Також усі ті, що вже замовили другий том у передплаті та вислали частину належности, повинні до 15-го травня вирівняти повну належність, бо тільки тим, що її перешлють, книга буде негайно вислана.

Другий том Англомовної Енциклопедії Українознавства в обкладинці, запроєктованій мистцем Яковом Гніздовським

Єгипетський президент перевів довгу нараду з представником Державного Департаменту

Каїро. – Єгипетський президент Анвар Садат прийняє в четвер 22 квітня на півторигодинній авдієнції керівника єгипетського реферату в Державному Департаменті, Майкела Стернера. Офіційного повідомлення не подано про це тому, що Стернер не має ступня амбасадора та що Єгипет і ЗСА взагалі не мають дипломатичних взаємин. Однак з єгипетського боку заявлено, що коли б державний секретар Віллям Роджерс забажав відвідати Єгипет, як про це подали були американські газети, то його радо вітатимуть. Плян подорожі Роджерса до Ізраїлю і Єгипту, а також до Йорданії, Ливану і Савді Арабії, здійсниться тільки тоді, якщо в найближчих днях не зазнають повної невдачі розмови на тему відкриття Суезького каналу. Керівний єгипетський щоденник „Аль Ахрам" проголосив, що ізраїльські передумови — щоб Єгипет не висадив на східній беріг Суезького каналу ніяких своїх військ та щоб проголосив закінчення формального воєнного стану — цілком несприйнятливі. Американська дипломатія старається знайти компроміс між становищами Ізраїлю і Єгипту в справі відкриття Суезького каналу, між іншим — у справі засадничої єгипетської вимоги, щоб Ізраїль визнав принцип, що він звільнить цілий Синайський півострів. Але будь-який компроміс мусить прийти перед 1 вересня ц. р., бо тоді відбудеться в Єгипті, Лібії і Сирії плебісцит над проєктом державної унії тих країн і після того Єгипет не зможе вже переговорювати самостійно, а становище Лібії і Сирії супроти Ізраїлю принципово вороже і непримирливе.

Відкликання військ ЗСА з В'єтнаму — предметом дебат у Парижі і Вашинґтоні

Париж. — В четвер 22-го квітня ц. р. відбулося 110-те з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам, на якому голова північно-в'єтнамської делеґації Хуан Туї заявив знову, що ЗСА повинні подати докладний остаточний речинець, коли вони відкличуть з В'єтнаму всі свої збройні сили. Тоді, мовляв, комуністична сторона негайно поведе переговори про проголошення воєнного перемир'я та про звільнення американських полонених. Голова американської делеґації Дейвід Брус ствердив, що комуністична сторона продовжує свою тактику повторювання вимог, які — як про це добре знають комуністи – є несприйнятливі. Америка погоджується подати термін свого відходу з В'єтнаму під умовою, що Північний В'єтнам виявить, що він задумує робити із своїми військами, які перебувають на територіях Південного В'єтнаму, Ляосу й Камбоджі. — Ця справа далі є предметом публічних демонстрацій та заяв сенаторів у Вашинґтоні. 5 демократичних сенаторів висловились у півгодинному виступі на телевізії за те, щоб Президент визначив дату остаточного відходу американських військ з В'єтнаму, один демократичний сенатор висловився проти такого виявлювання плянів, а чотири республіканські сенатори підтримали політику президента Ніксона у своїх промовах на форумі Сенату.

СССР вислав у всесвіт космічний корабель з 3-членною залогою

Москва. — В четвер 22-го квітня — тоді на сході Европи була вже п'ятниця 23-го квітня — Совєти випустили у всесвіт новий космічний корабель, „Союз 10", з тричленною залогою, яку становлять: полк. Владимір Шаталов, інженер Алексєй Єлісєєв і інженер Ніколай Рукавічніков. Два перші совєтські астронавти брали вже двічі участь у космічних летах, останній названий не має ще досвіду у таких летах. Ціллю „Союзу 10" є стрінутися і злучитися з штучним сателітом „Салютом", що його вистрілено в минулий понеділок, та переводити спільні експерименти, націлені на заснування постійної совєтської рухомої космічної станиці. Передумовою для такого експерименту є перевірення, чи така космічна станиця може постійно зберегтися і як довго може витривати в космосі людська залога. Офіційно повідомлено, що лет „Союзу 10" відбувається нормально і що існує з ним постійний радіо-контакт. Випущення в космос „Союза 10" переведено докладно в десяті роковини вистрілення „Союзу 1". Той лет скінчився тоді трагічно, бо пільот Владимір Комаров згинув у процесі приземлювання. Совєти відновили лети з людською залогою щойно в півтори року після тієї невдачі.

Проф. В. Янів прибув до ЗСА з метою започаткувати акцію за підтримку для Українського Вільного Університету

Ню Йорк. — В четвер 22 квітня ц. р. Головну Канцелярію УНСоюзу і редакцію „Свободи" відвідав ректор Українського Вільного Університету проф. д-р Володимир Янів, який попереднього дня прибув із Мюнхену до ЗСА з метою започаткувати на терені ЗСА і Канади акцію за підтримку для Українського Вільного Університету, який в цьому році відзначає 50-річчя з дня свого заснування і навчальної та науково-видавничої праці. Під час відвідин в УНС і в „Свободі", в яких крім проф. В. Янева взяли також участь голова Товариства Прихильників й Алюмнів УВУ д-р Іван Дорожинський і член правління цього ж Товариства д-р Петро Ґой, як також доктори УВУ — д-р Роман Голіят ,як секретар СУЖА та д-р Володимир Душник — від УККА, проф. д-р В. Янів поінформував членів гол. екзекутивного уряду УНС та редакторів „Свободи" про цілі й завдання заплянованої ним у 50-річчя УВУ акції як теж про програму його поїздки по різних осередках ЗСА й Канади. Під час свого перебування в Ню Йорку ректор проф. В. Янів візьме участь у засіданнях Комісії для організації Наукової Ради у вільному світі, в нарадах Головної Ради НТШ, які відбудуться в суботу 24 квітня ц. р. та в засіданні Делеґатури УВУ, що його скликано на неділю 25 квітня ц. р., як також відвідає центральні українські установи УККА, УВАН й інші. З Ню Йорку проф. В. Янів виїде до Чикаґо, де перебуватиме в днях від 28-го квітня до 2 травня, беручи участь в імпрезах влаштованих там для відзначення 50-річчя УВУ і виступаючи з доповідями. Дальша траса поїздки Ректора охоплюватиме Міннеаполіс-Ст. Пол, Вінніпеґ, Монтреаль, Торонто, Оттаву, Вашинґтон і Філядельфію. Наприкінці травня проф. В. Янів від'їде до Европи. Під час прибуття проф. В. Янева до Ню Йорку в середу 21 квітня ц. р. вітали його на летовищі члени управи і представники Товариства Прихильників й Алюмнів УВУ, як також представники УККА, СУЖА та студентських і молодечих організацій. Між ними були: д-р І. Дорожинський, мґр О. Пашко, мґр Т. Воляник і д-р П. Ґой — усі від Т-ва Прихильників УВУ, д-р В. Душник — від УККА, д-р Р. Голіят — від СУЖА, М. Заліпський — від Т-ва „Броди-Лев", М. Ґой — від Крайової Управи ТУСМ, І. Длябога — від Т-ва Українських Студентів у Сиді Коледжі, М. Тарнавський і Б. Ушак, студенти цього ж Коледжу, В. Рудик — співредактор сторінки СУСТА та Р. Мілянич від Куреня УСП „Лісові Чорти".

Ректор УВУ проф. д-р В. Янів

Представники організацій та студентства вітають проф. Володимира Янева, Ректора УВУ, на летовищі в Ню Йорку.

Відбудеться наукова конференція в справах шкільництва

Ню Йорк. — Заходами УСІ — Українського Соціологічного Інституту в Ню Йорку, відбудеться в суботу 24 квітня, в Українському Інституті Америки, о 3-й по полудні друга Наукова Конференція, присвячена справам українського шкільництва, Конференцію відкриє член Наукової Ради УСІ Р. Дражньовський, д-р О. Лужницький доповідатиме на тему „Стан, перспективи та завдання українознавчого шкільництва", о. П. Федорчук із Стемфордської шкільної округи — на тему „Школи при українських парохіях", І. Гурин про „Укр. шкільництво в світлі однієї анкети". Модератором під час обміну думками буде проф. д-р І. Головінський з Ратґерського університету, член Наукової Ради УСІ. Керує працею Українського Соціологічного Інституту Наукова Рада, до якої входять Володимир Нагірний, Всеволод Ісаїв, Ярослав Гарасимів та Ігор Гурин, а Президію УСІ очолює голова Атанас Мілянич.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ В РІДНІЙ ШКОЛІ

Торонто. — Велика Рідна Школа Філії УНО в Торонті вшанувала Лесю Українку в 100-ліття її народження гарним вечором і концертом, у виконанні дітей, в тому й дитячого хору. Були висвітлені також прорізки з життя Лесі Українки, не відомо де виконані, пояснення давав учитель Д. Романик. Тижневик „Новий Шлях" з 24 квітня в кінці вістки запитує: „А як батьки і громадянство? Невже ж наша світової слави поетеса не заслужила, щоб її достойно звеличати?.. З кого має брати приклад наша молодь? В байдужості і в сприянні асиміляції обвинувачуймо не тільки молодь, але й себе самі".

В АВСТРІЇ КОЖНА НАЦІОНАЛЬНІСТЬ МАЄ МОЖЛИВІСТЬ СВОБІДНОГО РОЗВИТКУ — ЗАПЕВНИВ КАНЦЛЕР КРАЙСКІ КОРЕСПОНДЕНТА „СВОБОДИ"

Відень. — „В Австрії кожна національність має можливість свобідного культурного розвитку та прилюдного виявлення. Впродовж часу майже всі члени національних меншин стали австрійськими громадянами і то добрими громадянами. Щодо слов'ян, Австрія має велику традицію. Будь-що-будь, Австро-Угорська Держава була свого часу другою найбільшою слов'янською державою. Стараємося допомагати розвиткові культурної діяльности тих груп тепер і плянуємо це робити в майбутньому" — заявив австрійський канцлер-прем'єр д-р Бруно Крайскі молодому кореспондентові „Свободи" Борисові Ямінському у виключному інтерв'ю з кінцем березня ц. р. в своєму бюрі.

Крім відповідей канцлера Крайского, цікава також історія цього інтерв'ю.

Борис Ямінський, студент філософічного факультету Віденського університету, відомий уже також в Америці, зокрема з минулорічних виступів Басового Квартету, до якого належить. У Відні він найбільш активний в місцевій українській громаді, веде школу українознавства. Під час побуту в Америці, він, разом з іншими членами Квартету, відвідав „Свободу" та, познайомившись з нею, виявив бажання співробітничати з нею, бути її віденським кореспондентом. Дописи і репортажі з відвідин і побуту Блаженнішого Верховного Архиєпископа Иосифа в Австрії це вже були його кореспонденції. Не зважаючи на свій молодий вік та студійні зайняття, Борис активний також в австрійській політиці, як член Соціял-демократичної партії, що тепер при владі. Під час своєї політичної активности він познайомився і з теперішнім канцлером - прем'єром д-ром Бруном Крайским, який довідавшись про заморський український щоденник та його молодого віденського кореспондента погодився дати йому спеціяльне інтерв'ю, уривки з якого надруковані на іншому місці в цьому числі.

Б. Ямінський переводить інтерв'ю з президентом Австрії. През. Б. Крайскі тримає в руках число „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ЗСА, Китай і світ

Залишаючи на боці питання, наскільки можливості поліпшення відносин між ЗСА і комуністичним Китаєм йдуть по лінії інтересів української визвольної справи чи противляться їм, слід цю проблему розглядати крізь призму інтересів тих двох великодержав — З'єднаних Стейтів і комуністичного Китаю. Щойно колись виявиться, які були безпосередні причини започаткування тієї „нової сторінки" у відносинах між обома країнами, про яку заговорив Чу Ен-лай минулого тижня, і хто саме придумав „пінґ-понґову дипломатію". Треба припускати, що сталося це після довгої закулісової підготови після того, як обидві сторони рішилися на такий експеримент.

До формальної нормалізації відносин між Вашингтоном і Пейпінґом ще далеко, бо на шляху до неї стоїть перш за все військово - політичний союз ЗСА із Вільним Китаєм з його осідком на Тайвані (Формозі), членство в Об'єднаних Націях, місце в Раді Безпеки ОН і інші складні питання. І, може, власне з уваги на існування таких поважних труднощів, не згадуючи вже про діяметральну розбіжність ідеологій та політично - економічних систем обох країн, таке величезне враження в усьому політичному світі справили наявні вияви бажання обох сторін, Вашингтону і Пейпінґу, ті труднощі переборювати. Кожна з цих двох держав має в цьому свої інтереси.

Комуністичний Китай може поліпшенням взаємин із ЗСА шахувати СССР та сподіватися швидкого визнання збоку Японії. Широкі і жваві торговельні взаємини з Японією та відкриття всіх далекосхідних і південноазійських ринків збуту для комунокитайського промислу, поруч із отриманням від ЗСА і Японії довгоречинцевих позик — давало б Китаєві небувалий дотепер шанс економічного розвитку. Знову ж ЗСА можуть сподіватися, що в ім'я своїх добрих зв'язків з Америкою Пейпінґ припинить свою дотеперішню велику допомогу Північній Кореї та Північному В'єтнамові і свої експансивні амбіції відверне з Півдня Азії в сторону північної та західньої Азії, що є під владою СССР. Оця власне можливість, яка існує в сфері політичної логіки, так лякає Москву, яка боїться американсько - китайської „політики оточення".

През. Ніксон вірогідно не думає тепер „оточувати" СССР, але напевно пробує, чи поліпшенням відносин з комуністичним Китаєм не можна осягнути замирення у В'єтнамі і на всьому Півдні Азії. Коли б це сталося, то це була б історична перемога дипломатії Ніксона.

29-го квітня

Про те, що Україна — морська країна, часто забувають навіть самі українці. Мільйони українців на Батьківщині ніколи не бачили морів, які частково належать Україні, ні Чорного, ані Озівського. Відсутність відчуття себе, як морської нації, некорисно відбивається на психіці українця, бо, замість зростати на конкістадорів — цілі покоління виростали „гречкосіями", хоч і в найкращому розумінні цього поняття. І хоча змінилися часи, хоча моря нині вже не відіграють ролі справжніх „вікон у світ", психологічно варто було б постійно утримувати кожному з українського народу те відчуття, що берег України не закінчується на високих урвищах біля Одеси, що сягає далеко туди, де перекочуються високі хвилі Українського моря, на яких мандрували княжі і запорізькі чайки . . .

День 29 квітня у багатьох навіть тут, у країні свободи, не викликає особливих думок. Тим часом, того дня в 1918 році, о 4-й год. по полудні на флаґманському кораблі Чорноморської фльоти „Юрій Побідоносець" уперше в новій історії був піднесений національний синьо-жовтий прапор Державної України. Наказ флаґманського корабля звучав: „Фльоті підняти український прапор!" На 8 лінійних кораблях, 4 кружляках, 27 есмінцях, 17 підводних човнах та інших суднах замаяли прапори відродженої Української Держави; на стапелях в Одесі й Миколаєві поспішно добудовували — з наказу Центральної Ради, а потім Гетьмана Павла Скоропадського, такі бойові кораблі, як „Воля", „Гетьман Б. Хмельницький", „Гетьман П. Сагайдачний", „Тарас Шевченко", „Київ" та ін. До урочистого акту піднесення українських прапорів на Чорноморській фльоті дійшло завдяки тому, що ще в грудні 1917 р. в Києві при Центральній Раді був створений Український Секретаріят для морських справ, а в березні 1918 р. оголошено закон про українську морську фльоту.

Північний ворог фізично відібрав від українців Україну, але не відібрав її з їх душі й розуму. І в збірній душі й мудрості народу ми повинні зберігати відчуття, що належимо до морської нації, до вільнолюбної і ніколи ніким духово не скореної.

Валерій Остапенко

ПРЯМА ВІДПОВІДЬ НА ПРЯМЕ ПИТАННЯ

Події другої світової війни поступово відходять в історичну давність. На їх місце приходять нові, а з ними — нові проблеми, нові турботи.

Тому може видатися дивним, коли хтось із сучасних політичних і військових діячів, будуючи пляни на майбутнє, оглядається назад — шукає відповіді на старе питання: чому на початку совєтсько - німецької війни совєтська армія мала поразки?

Одначе, для тих політиків і військовиків, які звикли у своїх діях враховувати досвід минулого, брати до уваги свої й чужі помилки — дане питання важливе тим, що можлива нова світова війна напевно не обійдеться без участи в ній Совєтського Союзу. Отже й цікаво знати, як воюватиме тоді совєтська армія.

Про другу світову війну опубліковано багато різних документів, довідок, мемуарів, навіть кілька „історій". Але в усіх цих публікаціях не знайти прямої відповіді на поставлене тут питання. У більшості випадків совєтські поразки замовчуються, з явною тенденцією догодити совєтам, що цілком погоджується з політикою Заходу — „під жадним оглядом не дратувати Совєтського Союзу"...

На таку угоду з політикою пішли навіть деякі видатні військові письменники і теоретики Заходу, як, наприклад, Фуллер, Френборґ, Кінґстон - Мекклорі. Інші, хоч і пишуть у своїх працях про совєтські поразки, але замовчують їх дійсну причину.

Про причини совєтських поразок на початку війни існує кілька версій. Найбільш поширеною з них є версія про „технічну переваґу німців". Це не дивно, бо німців звикли вважати за народ „технічний", а їхні дивізії у другу світову війну називали „залізними".

Тільки ж прихильники цієї версії забувають, що на війні важливим фактором є не сама наявність техніки, а ступінь можливого використання її у даних умовинах. Якщо на европейському театрі війни німецька техніка повністю себе виправдала, то на Сході, внаслідок страшного совєтського бездоріжжя та суворих зим — німецька техніка ефективно діяла лише в літній кампанії. Крім того, як признали самі німці, бойова якість совєтських танків КВ, БТ, Т-34 була вищою від бойової якости відповідних типів німецьких танків. Так само артилерія, особливо 76 мм гавбиця та 45 мм протитанкова гармата, які, як артилерія близького бою, становили основу артилерії другої світової війни.

Серед опублікованих документів Нюрнберзького процесу є списки воєнних трофеїв, що їх вели німецькі штаби під час війни. З цих списків довідуємося, що за перші місяці війни німцям дісталися, як воєнні трофеї, тисячі совєтських танків і літаків, десятки тисяч гармат різного калібру та сотні тисяч автомашин. З цього видно, що совєти якусь техніку мали. Інша справа, що ця техніка не була використана.

Не менше необґрунтованою, непродуманою є також версія про „оперативну непідготованість СССР до війни". У перекладі на цивільну мову це мало б означати, що напад німців на Совєтський Союз був для совєтського командування несподіванкою. У живих свідків тих подій така версія може викликати тільки сміх, бо про те, що німці затівають війну, добре знали совєтські лідери, знала армія і знав народ. Лише з тією різницею, що одні війни боялися, інші ж — їй раділи, як визволенню з-під большевизму.

Десь за місяць перед війною населення почало скуповувати харчі. Дирекції різних фабрик і заводів отримали наказ розпечатати „секретні пакети" з інструкцією про перехід даної фабрики чи заводу на виробництво військової продукції. У всіх військових школах та академіях скорочено курс навчання, і державні іспити відбувалися не восени, як звичайно, а у травні, тобто напередодні війни, з явним розрахунком дати час молодим офіцерам та випускникам військових академій прибути до своїх частин.

Не цілком нову версію про причини совєтських поразок висувають у своїх споминах совєтські маршали Рокоссовський, Єременко та адмірал Кузнецов. Вони твердять, що вся вина за ті поразки лягає на вище командування. Але не в галузі воєнної науки і воєнного мистецтва, не в питаннях ведення великої війни, а виключно — за боязнь перед Сталіним у чомусь йому заперечити.

Враховуючи „круту" вдачу Сталіна, з цим можна погодитись. Одначе, як кажуть військовики, „у ворога також ішов дощ" — там також були навіжений головнокомандувач і с т е роризовані ним генерали.

І, нарешті, є ще одна оцінка тих подій. Вона належить відкритим антикомуністам, передусім тим, які знають підсовєтське життя з власного досвіду. На питання, чому на початку совєтсько-німецької війни совєтська армія мала поразки, ці люди дають пряму відповідь: бо совєтська армія, в основній своїй масі, не бажала воювати за совєтську владу.

Ліпшої відповіді не може бути! І, здавалось би, на цьому можна поставити крапку.

Однак, мимоволі виникає друге питання: чому ж тоді совєтська армія воювала в другий період війни і закінчила її повною перемогою над гітлерівською Німеччиною? Хіба тоді на місце совєтської влади прийшла якась інша?

Ось, власне, у відповіді на це питання й полягає для багатьох головна „таємниця" другої світової війни на східньому фронті. Розгадати ж її не допоможуть різні розмірковування над совєтською стратегією і тактикою, допомогою по „ленд-лізу" і значення „другого фронту".

(Закінчення на стор. 3-ій)

НОРДЗЕЕ-ПОСТА III — УКРАЇНА 50

Під таким кличем відбувалася в м. Бременгафені, в Німеччині, велика філателістична виставка в днях 8-12 квітня 1971 року в приміщенні школи Ґешвістер-Шолл-Шулє.

Виставку підготовили філателістичні т о в ариства: перше Ферайн дер Бріфмаркен - Заммлєр Бременгафен і друге Украіне Філателістен Фербанд.

Виставку влаштовано з нагоди заснувань і відзначень: 85-ліття Ферайн дер Бріфмаркен - Заммлєр Бременгафен, яке є найстаршим філателістичним т о вариством на терені Ляндесфербанд Ельбе - Везер - Емс, і 50-ліття Украіне Філателістен Фербанд, в якому зорганізовані філателісти з цілого світу, що збирають поштові марки України.

В гарних залях на трьох поверхах розміщено по різних групах 200 збірок на 1000 прекрасних виставових рамах. Виставлено 12 збірок України (з них три збірки Західня Україна) і окремо у відділі літератури повні річники журналу „Український Філателіст", виданого у Відні в роках 1925-1939; його виставляв д-р Іван Турин з Відня.

8-го квітня о год. 6 вечора відкрито виставку. В відкритті взяли участь представники міста: посадник, начальник пошти, поліції, залізниці, чільні філателісти. В програмі промовляли: привітав гостей голова Ферайн Бундес Заммлєр Бременгафен п. Ганс Вернер, посадник п. Б. Зельґе відкрив виставку, перший голова Ляндесфербандес Ельбе-Везер - Емс п. Курт Шмідт і перший голова Украіне Філателістен Фербанд д-р Р. Зайхтер пояснили ціль виставки, заступник голови Бундес Дойчен Філателістен п. Дітер Брокс говорив на тему „Філателія вчора, нині і завтра". О год. 7 вечора всі учасники перейшли на перший поверх оглянути збірки в групі Еренкляси, а після того повернулись до попередньої залі, де Управа Виставки влаштувала буфет з різного роду перекусками та напоями.

9-го квітня о год. 8 вечора Берлінер Філателістен Клюб 1888 присвятив свої спеціяльні сходини темі „Україна". Доповідав з висвітленням кольорових світлин про історію української філателії д-р Рудольф Зайхтер.

10-го квітня о год. 8 вечора відбулися ювілейні сходини з нагоди 50-ліття товариства Украіне Філателістен Фербанд. Голова товариства враз із Управою обговорили плян праці на майбутнє. Промовляли: д-р Р. Зайхтер, П. Гавбнер і від українських філателістів з Америки п. І. Булат.

Четвертого дня, 11-го квітня в приміщенні Колюмбусбангоф І о год. 7.30 вечора відбувся бенкет. В програмі: повідомлення про призначення і роздача нагород та розваговo - танцювальний вечір. У розваговій частині взяли участь 7 солістів оперових і оперетових ансамблів Бременгафену і оркестра Сіті - Клаб - Комбо з Гамбурґу. Оркестра приґравала для кількох сот гостей, які танцювали аж до ранку.

Нагороди отримали: три збірки з групи Еренкляси (за збірки України), відзначення Фермейл для д-ра Р. Зайхтера, Е. Котик, Є. Кобилянський. Золоту медалю за збірку Західня Україна інж. З. Мікульський. Срібно-золоту медалю Я. Терлецький. Срібні медалі за збірки України — Є. Гумецький, д-р Є. Котик (за Зах. Україна), А. Прінс, М. Світлик. Срібнобронзову медалю — О. Бусько. Бронзові медалі Г. Вернер і д-р Й. Якобі. Грамоту за журнал „Український Філателіст" — д-р І. Турин.

Всі учасники виставки отримали великі металеві настільні відзнаки за взірцем, як на коверті Нордзее-Поста III, а також грамоти, на яких зображено герби: з лівої тризуб за взірцем, як на коверті „Україна 50", а з правої герб Бременгафену за взірцем, як на обкладинці виставкового каталогу.

Для кожного дня виставки окремо були видруковані надзвичайно гарні програмки.

На всіх грамотах, відзнаках, програмках, каталозі, реклямах офіційно була назва „Нордзее-Поста III — Україна 50". На час виставки відкритий був поштовий відділ із трьома працівниками. Поштові посилки франковано спеціяльними поштовими штемпелями 5-х різних типів. Штемпель для відзначення ювілею „Україна 50" мав порядкове число 3.

З нагоди ювілеїв видано офіційні пам'яткові коверти, листівки. З них дві коверти і листівка присвячені „Україна 50", кожна з них за іншим видом. Також був виданий Міністерством Пошти Ізраїлю (Відділ Філателії) спеціяльний п а м 'ятковий бльок із зображенням 3-ох марок Ізраїлю (в оригінальних кольорах) із порядковим числом бльоку. Напис на бльоку „Ізраель ім Шпіґель дер Філятеліс цур Нордзее-Поста III — Україна 50". Довгі черги осіб стояли цілий час у поштовому відділі за офранкуванням посилок.

На виставку з визначних філателістів, що збирають українські поштові марки, прибули з чужинців: д-р Р. Зайхтер, д-р Й. Якобі, П. Гавбнер, інж. З. Мікульскі, Г. Вернер, Г. Ляндре, а з українців — д-р І. Турин, Є. Кобилянський, І. Бобин, І. Булат.

Порядок на виставці був бездоганний.

12-го квітня виставку закінчено гаслом: „Авф Відерзен 1976 ін Бременгафен цум 90 єріґен Юбілєум дес Ферайн Бріфмаркен - Заммлєр Бременгафен".

Іван Булат

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО МАНІФЕСТАЦІЮ В ОБОРОНІ МОРОЗА

Читав я у „Свободі" про те, що українські організації молоді збираються влаштувати маніфестацію в обороні Валентина Мороза. Це похвально, та боюсь, що та маніфестація, як багато інших, великої уваги на себе не зверне.

Тим часом проблема дуже серйозна. Нам треба усвідомити, що Валентин Мороз не не закликав до повалення СССР. Він тільки боронив право українського народу плекати свою мову і культуру. За те, він просидів чотири роки в тюрмі і тепер засудили його на дев'ять літ. Це є варварство, на яке здібні, мабуть, тільки ще російські шовіністи. Ми добре знаємо, чому вони це роблять і тому, мені здається, прийшов час влаштувати маніфестацію на взір маніфестації з нагоди відкриття пам'ятника Шевченкові.

Така маніфестація мала б найкращий успіх, коли б вона була аполітичною. Під сучасну пору маємо досить політичних маніфестацій, і було б недобре, коли б нас зрозуміли, як тих, що намагаються підштовхувати Америку до війни з Росією. Ціллю такої маніфестації повинно бути інформація і здобуття прихильности та співчуття для ув'язнених. І тому треба наголошувати і в промовах, і в транспарентах ролю наших ув'язнених братів, як борців за основні людські права, які тут в Америці і в кожній іншій цивілізованій країні самозрозумілі. Маю на думці право говорити своєю мовою, молитись до свого Бога і виховувати своїх дітей в любові до свого народу.

Щоб інформувати про це чиммога більше людей, можна робити великі транспаренти з полотна і на кожному із них виписувати ім'я в'язня, на скільки літ і за що його засудили. Така коротка, речева і об'єктивна інформація буде найбільш переконливою. На такого роду маніфестації не повинно бути ані одного політичного транспарента вроді „Москалі, геть з України!" Замість того треба казати: „Москалі, ви — варвари!" Іншими словами, нам треба, принаймні раз спробувати здобути симпатію в ім'я гуманности, а не в ім'я політичної справедливости чи політичної рації.

Я зовсім не доражую політичної маніфестації припинити. Часом і вони дуже корисні. Та під сучасну пору форма маніфестації, пропонована вгорі, найбільш доцільна. Вона також зможе допомогти радикальній молоді в Америці усвідомити, як їй тут добре.

М. Мельник

Кент, Огайо

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

З НАШИХ БУДНІВ

Дуб Хмельницького

Десь, зараз по Великодні, я відвідав моїх добрих сусідів та земляків з Бібрецького повіту, панство Татухів. Застав їх, славити Бога, в доброму здоров'ї та й в непоганому настрої, але дуже зайнятих поважними студіями реґіонального збірника „Винники-Звенигород-Уніє", що його видав у Чикаґо наш краян із Винник, п. Михайло Влох.

— Дивись, стара, — сказав пан Татух, тицьнувши пальцем на мапу Львова та й околиці, — як то історія ходила нашими сторонами, попід наші, можна б сказати, хати і вікна! Прочитав я за своє життя чимало цікавих книжок і календарів „Просвіти" чи Народного Союзу, але аж з отсеї книги довідався, що гетьман Богдан Хмельницький стояв так близько нашого села на кватирах, коли маршував з козаками на Львів. Кажуть, що в Лисиничах, де була за наших часів фабрика дріжджа, ще донедавна ріс величкий дуб, під котрим гетьман стояв з льорнеткою і видавав ордери полковникам...

— Ну, і що? — перепитала пані Татушиха, мотаючи на дротах якесь плетиво. — Чи він дійшов до того Львова, чи не дійшов?

— Велл, — зідхнув пан Татух, знявши з носа окуляри, — та вже був, кажуть, в Сихові, а форпатруля на Парсенківці, але самого Львова не взяв, бо ми якось не маємо до нього щастя, до того міста . . . А крім того гетьман не мав щастя до партнерів або так званих союзників. Набрав собі харцизяків-татарів, що за кожним разом, як верталися на свої бази, палили-грабили села, а народ гнали в ясир, хоч і того пункту не було в контракті! Одного разу вкрали навіть самого гетьмана і забрали в полон. Ну?.. Хіба ж ти виграєш війну з такими партнерами?

— Ти мені скажи, чому наші письменники завжди пишуть і видають такі сумні книжки? — перепитала дорога землячка. — За котру не візьмешся, то все наших б'ють, мордують, пацифікують, женуть на Сибір або в іншу неволю . . .

— Велл, — сказав пан Татух, — в збірнику пана Влоха можна подекуди надибати й веселіші кавалки. Наприклад, як то наші сусіди з Винник доробилися маєтку на димі . . .

— На якому димі? Що ти верзеш?

— На — дивись, невірна Томихо, що тут стоїть написане в четвертому розділі: з того часу, як цісарева Марія Тереса поставила у Винниках фабрику тютюну, винничани робили гроші з того, що інші люди пускали гроші з димом... А наприкінці так розбагатіли, що стали панами, і відав на цій підставі совєти прилучили тепер Винники до Великого Львова.

Ікер

ПАМ'ЯТІ ВОЛ. ГНАТЮКА

Львівське видавництво „Каменяр" видало, у зв'язку із 100-річчям з дня народження видатного науковця і етнографа Володимира Гнатюка, нарис-путівник під наг. „Етнографічно - меморіяльний музей Володимира Гнатюка у Велесневі". У рідному селі В. Гнатюка давніше було відкрито музей, прикрашений металевим зображенням-барельєфом. Володимир Гнатюк мав широкі зв'язки з науковим світом, був видатним науковцем і невтомним збирачем різного етнографічного матеріялу. „Літературна Україна" з 16 квітня згадала при тій нагоді вислів Івана Франка про Волод. Гнатюка, як про феноменального щасливого збирача етнографічних матеріялів, „якому з наших давніших збирачів, мабуть, не дорівняв ні один".

Д-р Зенон Нижанковський

ОЛЕКСАНДЕР МИШУГА — МОДЕСТ МЕНЦІНСЬКИЙ

(2)

Та навіть, якщо б була потреба інтервенції в цьому напрямку, чи Ол. Мишуга мав би право це робити? Як загально відомо, у важких кримінальних справах тільки прокуратор мав і має право (і обов'язок, очевидно) вносити акт обвинувачення (у ЗСА — т. зв. ґренд джюрі). Крім цього могли б виступати, але тільки в характері покривдженої сторони, побіч прокуратора, найближчі родичі вбитої, особливо ті, які в особі вбитої втратили свого кормильця. А що в нашому випадку рідна мати Вісновської не прилучилася до с у д о вого поступування в характері покривдженої сторони, то яке право мав би щодо цього Ол. Мишуга, який не був ані споріднений з Вісновською, ані не мав жадного матеріяльного заінтересування в справі.

Тому Ол. Мишуга виступав і в слідстві і на головній розправі виключно, як один із кількадесятьох свідків, покликаних слідчими органами, власне прокуратором, і якраз ці його зізнання заслуговують на окрему увагу.

І так уже на самому початку розправи 7 лютого 1891 р., „коли суд приступив до заприсяження свідків" (цитую дослівно з судового протоколу. — З. Н.), стався малий інцидент з співаком Мишугою: він, русин, уродженець Галичини і заявив себе унїятом, який не знає російської мови". А коли суд запитав Мишугу, яку мову він знає, відповів, що між іншими польську і цією мовою — через перекладача — присягнув на Євангелію і хрест.

Подібна історія повторилася наступного дня, 8-го лютого 1891 р., коли Ол. Мишуга вже мав зізнавати як свідок. Він знову покликався на недостатнє знання російської мови, а на запит суду, якою мовою може зізнавати, заявив: „Хоч я не поляк, але вчився в польських школах", і зізнавав польською мовою (перекладаною на російську судовим перекладачем).

Ці факти, зафіксовані урядовим протоколом, переконливо свідчать, як послідовно і відважно виявляв Ол. Мишуга своє українське походження. Заробляючи на польській сцені під російським україножерним царським режимом він виразно заявляє: я не розумію по-російськи, але я і не поляк. Ужив слова „русин", бо так себе називали не тільки в другій половині XIX сторіччя, але й на початку XX свідомі галицькі українці для відрізнення себе від росіян і поляків.

Саме ця публічна заява Мишуги в суді спричинила т. зв. „малий інцидент", про який мова в судовому протоколі, і обурення та ворожу реакцію царської адміністрації і чорносотенної преси. Бо суд не знав, як заприсягнути свідка Мишугу, який не підходив ані до категорії росіян чи „малоросів", приналежних до панівної тоді православної віри, ані до поляків, яких римо-католицька віра була толерована і навіть правно визнана. Тому, якщо царська адміністрація робила якінебудь капості Мишузі у зв'язку з аферою вбитої Вісновської, то через його виступ в суді.

Менша неточність закралась у статтю Ол. Кошиця, який загалом зіґнорував справу вбивства Вісновської. Нічого в цьому дивного, що наш геніяльний диригент, який тоді був молодим учнем духовної семінарії, міг не знати загалом про цю справу. Натомість його заувага, що це була „одна з казок, якими оточують імена відомих артистів", не тільки суперечить статті Ів. Деркача, вміщеній у цій самій монографії, але й може викликати враження, що О. Мишуга послуговувався — а принаймні толерував — реклямові засоби, гідні Голливуду чи Медисон Авеню XX сторіччя. А цього Мишуга не потребував, особливо, коли був на вершку своєї мистецької кар'єри, і це було б противне його вдачі і нижче його особистої гідности.

Натомість версія, подана Ів. Деркачем, нефортунна. Бо автор хотів представити Мишугу як безстрашного лицаря на білому коні в боротьбі за справедливість. Але в світлі наведеного матеріялу Мишуга — у версії Ів. Деркача — нагадує радше Дон Кіхота, який без причини і не маючи до цього права втручається до судового діловодства, бо, як автор твердить, Мишуга „бачив, що вбивця не буде належно покараний" (?!)

Біографія Ол. Мишуги не потребує ані штучних прикрас (і то не згідних з правдою), ані промовчування. Він і без них зайняв у нашій історії тривале місце світової слави співака щедрого (часто анонімового) філантропа, вірного сина України, одним словом великої і доброї людини!

На закінчення треба звернути увагу на невірність інформації, поданої у польській Великій Загальній Енциклопедії (Велька Енцикльопедія Повшехна, Варшава, 1966). На стор. 567 7-го тому подано, що Ол. Мишуга: „польскі співак українського походзеня". Якщо редакція згаданої енциклопедії познайомиться з поданими вище заприсяженими зізнаннями Мишуги, то повинна згадану інформацію виправити. Бож самий факт, що Мишуга виступав на сцені варшавської опери, не оправдує цієї інформації, а як сам Мишуга висловився, переконливо: „мушу заробляти на чужій території, щоб помагати тим, що на своїй колись будуть працювати[2])."

II. Модест Менцінський (1875 — 1935)

Автор монографії „Героїчний тенор Модест Менцінський" (Львів, „Каменяр", 1969), Іван Деркач, користується інформаціями поодиноких осіб, які знали особисто М. Менцінського, а також використав багатий бібліографічний м а т еріял. Він намагається дати повний і об'єктивний образ нашого другого — молодшого на два десятиліття від Ол. Мишуги — славного співака. Очевидно, що складання вірної та повної біографії померлих визначних людей справа не легка, особливо в наших умовах, коли в хуртовині останніх двох воєн, еміграції тощо цінний писемний матеріял, а в нашому випадку, коли йдеться про співака — платівки переважно затратилися або знищилися.

Слід підкреслити, що автор монографії з 1969 р. Іван Деркач помістив був уже в 1964 р. в „Літературній Україні" з 28 квітня статтю п. з. „Героїчний тенор". На цій статті спирається стаття Осипа Залеського „Модест Менцінський — один з Великої Трійки" в „Новому Шляху" з 30 вересня 1967 р.

[2]) „Свобода" з 1 лютого 1956 (цитую з Онацького Малої Енциклопедії, кн. 8, ст. 990-991).

(Далі буде).

Інтерв'ю з австрійським канцлером

Наприкінці березня ц. р. австрійський канцлер і предсідник соціял-демократичної партії Австрії д-р Бруно Крайскі дав виключне інтерв'ю віденському кореспондентові „Свободи" Борисові Ямінському. Крайскі є один з найбільш популярних соціял-демократичних політиків Европи. В березні 1970 р. він привів одну з найбільших соціял - демократичних партій Европи (понад 700.000 зареєстрованих членів) до найбільшої виборчої перемоги в її історії. Подаємо уривки з найцікавіших відповідей.

ПИТАННЯ: Минулого року переговори між Австрією й Европейською Господарською Організацією увійшли у вирішальну стадію. Яку ціль має Австрія й коли можна чекати підписання договору, пане канцлере?

Д-Р КРАЙСКІ: Австрія, як невтральна держава, не може старатися про те, щоб стати повним членом Европейської Господарської Організації. Наші переговори ідуть по такій самій лінії, як і невтральної Швайцарії. Ми хочемо такого домовлення, яке було б найбільше зближене до т. зв. „Зони вільної торгівлі", як також того, щоб не існували будь-які митні бар'єри між Австрією і ЕГО. Як довго ці переговори будуть ще тривати, не можна докладно устійнити, але я думаю, що з Австрією не вдасться скорше підписати договору, як з Англією, яка старається стати повним членом ЕГО.

ПИТАННЯ: В останньому півроці різні держави робили заходи для зорганізування европейської конференції безпеки. Чи думаєте, пане канцлере, що Австрія може брати активну участь в цих заходах?

Д-Р КРАЙСКІ: Так, ми беремо активну участь, бо ми думаємо, що така европейська конференція безпеки може бути навіть дуже корисною, однак ми не можемо надто багато сподіватися від такої конференції. Я думаю, що повинні брати участь в такій конференції також не-европейські держави, передусім ЗСА й Канада.

ПИТАННЯ: Як провідник й предсідник соціял-демократичної партії, в чому ви бачите різницю між демократичним соціялізмом та комунізмом?

Д-Р КРАЙСКІ: Вже більше як 50 років заіснував розлам у робітничому русі, а саме в соціял-демократичній партії і в комуністичній партії. Однак цього не треба так розуміти, наче б ці дві партії були „воюючими братами", які могли б знову об'єднатися. Ні цей розрив допровадив так далеко, що обидва суперники пішли у цілком протилежних напрямках. В дійсності комуністичний рух визнає принцип диктатури і декларує, що з реалізацією комуністичної диктатури починається реалізація соціялізму. Ми соціял-демократи кажемо, що правдивий соціялізм взагалі не може існувати без демократії. Бо коли демократія хоче далі розвиватися й стати все ідеальнішою, вона мусить бути соціяльною демократією. Комуністи не хочуть диктатури пролетаріяту, але диктатури над пролетаріятом. А соціял-демократи не бажають за жадну ціну відійти від демократії, навпаки, вони хотіли б розвивати далі демократію у всіх ділянках життя. Коли в комунізмі особистість людини має все менше значення, ми хочемо в ім'я принципу демократії піднести особистість та індивідуальність і одиницям дати все більше прав і можливостей висловлювати свою думку. Комуністична доктрина добивається так званого плянованого партією господарства, яке в дійсності не дописало, бо воно не спроможне забезпечити людей задовільним числом харчів й інших продуктів — а якраз це є завданням кожного господарства. Завданням соціяльної демократії є уможливити людині, консументові забезпечити повністю свої життєві потреби. Тут держава має давати тільки рямки, в яких господарство могло б вільно розвиватися.

ПИТАННЯ. В Австрії живуть меншості різних европейських народів: угорці, хорвати, словінці, українці та інші. Чи ці групи становлять будь-яку проблему для австрійської держави?

Д-Р КРАЙСКІ: Ні, в Австрії кожна національність має можливості свобідного культурного розвитку і прилюдного вияву. Майже всі члени національних меншостей стали австрійськими громадянами. Щодо слов'ян Австрія має велику традицію, бож Австро-Угорська Держава свого часу була другою найбільшою слов'янською державою. Стараємося і надалі допомагати в розвитку культурної діяльности тих груп — і це будемо робити також в будуччині. Передаючи сердечний привіт читачам вашого часопису, складаю вам подяку за інтерв'ю.

Щедра Писанка для ЗУАДК-ту

Філядельфія. — З канцелярії Злученого Українського Американського Допомогового Комітету інформують, що Ілля Журжа з Філядельфії передав до каси ЗУАДК-у 2.000 дол. задля вшанування пам'яти свого приятеля, бл. п. Степана Шаргуна. Водночас, Дирекція Української Щадниці у Філядельфії, Ukrainian Savings and Loan Association, йдучи за закликом ЗУАДК-ту складати „Писанку для ЗУАДК-ту" — передала 1,000 дол. на гуманітарні цілі тієї нашої центральної допомогової організації. Хто наступний? Жертви посилати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, 5020 Old York Rd., Philadelphia, Pa. 19141.

„Ритм України" у Вашингтоні

Кубанські козаки у товаристві солістки Галини Минаїв-Андреадіс, прімабалерини Роми Прийми-Богачевської при музичному супроводі піяністки Марії Цісик та оркестри Тадея Комаря, виступили у столиці ЗСА в суботу 10-го квітня.

Підготовкою вечора та пропаґандою занявся від імені СКВУ інж. Володимир Масвський. Розліплюванням оголошень зайнялася Студентська Громада. Появилися вони на загально доступних широкій публіці місцях, серед театральних оголошень на університетських кемпусах і т. п. Запрошення вислано до посадника столиці Волтера Вашинґтона, конґресмена дистрикту Колюмбії Волтера Фонтроя, а теж до представників преси замісцевої і місцевої, до радія, телевізії та окремих критиків і рецензентів. До запрошень долучено листи, які говорили про артистів і про ціль, на яку призначено дохід, тобто про Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті. Роздано 2,500 летючок такого ж змісту. Появилися теж оголошення в місцевій пресі. Вислідом такої кампанії було те, що на вечір крім українців із Вашинґтону та Балтімору прибуло багато американців, які становили щонайменше 2/3 присутніх.

Публіка приймала виступ по-різному. Наша молодь та американська публіка із захопленням реаґувала на зручні, з темпераментом виконані танці та пісні, а теж на їхні дотепні жарти. Місцеві газети помістили дуже прихильні рецензії, із такими окресленнями як: „Козакс Гльоріфасд", „Брайт Перформенс оф Бюти Україне". Частина нашої публіки не була приготована на цього роду інтерпретацію наших пісень та танків, хоча наша преса, як, наприклад, „Свобода" у статті п. Наумович згадувала про те, що Кубанські козаки відносили великі сукцеси у кабаретах (Ляс Веґас, Лондон і т. п.). Ефект пісень і оркестри псув, особливо у першій частині, надто голосний мікрофон. Троє дівчат у народних строях були декорацією для козаків.

Пані Рома Богачевська вибрала із свого репертуару „гопак" та „Обливаний понеділок", які не відбивали від легкого стилю виступів козаків. Виконала це із питомим їй темпераментом та ґрацією. Пані Андреадіс співала арії із опери „Тарас Бульба" та відповідні для такого вечора народні пісні. Оркестра Комаря та він сам із акордеоном (що декого разило, бо пригадувало гармошку) не тільки товаришила козакам, але теж виконала кілька самостійних точок.

Перед виступом та під час перерви присутні могли оглянути виставку українського мистецтва. Уладженням її зайнявся 78-й Відділ Союзу Українок (голова п. Анна Гаврилюк). Відповідала за виставку культурно - освітна референтка п. Ольга Масник при помочі пп. Ліди Білоус, Дарії Мелех, Емілії Процинської та Соні Круль. Експонати зібрали не тільки у Вашинґтоні, але із інших міст. Можна було побачити гуцульський жіночий стрій, полтавський жіночий і мужеський. Кераміку гуцульську, трипільську та опішнянську. Вишивки і їх примінення (полтавські, київські, чернігівські, гуцульські та подільські. Картини мистців: Козака, Шрамченка, Грищенка, Климка, Василя Кричевського, Гніздовського, Надії Сомко та Мирона Білинського, Скульптура В. Сімянцева, яка одержала була дві нагороди на американських виставках. Пані Дарія Мелех показувала як писати писанки.

Американці дуже цікавилися виставкою та поясненнями пань, які виступали у дуже елеґантних вишиваних сукнях. Падали питання навіть такі, чи експонати фактично ручно роблені та чи походять із якогось музею. Велика шкода, що так старанно приготована виставка тривала тільки кілька годин, тобто в часі концерту.

У. С.

„ЛЮНА - ПАРК" У ОДЕСІ

Розваговий атракціон, відомий під загальною назвою „Люна-Парк", прибув з Чехо-Словаччини до Одеси і розташувався на це літо в парку ім. Т. Шевченка. Одеситам найбільше подобається новинка — 24 малі автомобільчики на 2 особи, з електричними моторами, на яких можна „переганятись". Захоплення викликають і каруселі з „літаками", якими можна частково керувати. Восени „Люна - Парк" знову перевезуть до ЧССР.

ВІДНИВОВИЙ КОНҐРЕСМЕН ВІЛБУР МІЛС запропонував у Вашинґтоні піднести в країні мінімальну оплату за одну годину праці до 2 долярів. Це, на його думку, зменшить кількість людей, які живуть з допомог суспільної опіки „велфару".

СОВЄТИ ВИДАЛИЛИ двох бельгійців, закинувши їм поширювання протисовєтських летючок. Ті обидва бельгійські туристи симпатизували з рухом спротиву в СССР.

Увага! БОСТОН, КЕМБРИДЖ, Масс., Увага! ВУНСАКЕТ, ПРОВІДЕНС, Р. Ай. і БЛИЖЧІ ОКОЛИЦІ!

Заходами місцевого Комітету ФКУ і співпонзорстві з Комітетом Федерації Музичних Клюбів стейту Массачусетс

У неділю, 9-го травня 1971 року

о 4-ій год. по пол.

In SANDERS THEATRE (MEMORIAL HALL)

1800 Cambridge Street, Cambridge, Mass

Harvard University

— відбудеться —

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

в якому приймуть участь: відомий квартет „Каравана" з Ню Джерзі - Ню Йорку, солісти: **Оксана Іващенко**, мецо-сопрано, відома співачка; **Лариса Діяк і Евген Мороз** — дует. **Бостонський український хор** під керівництвом диригента **Миколи Калініченка**, та танцювальна група **СУМА** бостонського Осередку під керівництвом ю.-сумівця **Івана Барицького**.

Цей концер підготовлений з інтенції відзначення 3-ої річниці смерти св. п. колишньої співачки Харківської Опери Анастасії Калініченко. Увесь дохід із цього концерту призначений на **Фонд Катедр Українознавчих Студій в Гарварді.**

Квитки по 3 і 2 дол. у розпродажі: Сергій Кайко — тел. 326-0959; Йосип Харина — тел. 449-0395; Дмитро Мельник — тел. 323-7569.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ ВІДДІЛ 1-ий в НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

ВЕЛИКУ ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

в суботу, 1-го травня 1971 року

у великій залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140-142 Друга Евню в Ню Йорку

Грає знана в Ню Йорку оркестра „МРІЇ" під проводом Теодора Розумійка, співає Роман Левицький.

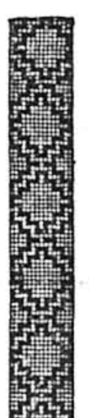
Початок год. 9-та веч. Вступ 3.00 дол.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ:

В ч. 72 („Свобода") — 16 квітня 1971 р. трапилась помилка. В середині тексту — Великоднього привітання Центрального К-ту Вш. Пам. Симона Петлюри в ЗСА, пропущено слово — УНРади, має бути:

Президії УНРади і її Виконавчому Органові.

СЕКЦІЯ ДРУЖИН ЛІКАРІВ при УКРАЇНСЬКОМУ ЛІКАРСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ в НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

в суботу, 8-го травня 1971 р. о год. 7-ій вечора

в залях **УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ**

2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку

ПОКАЗ ПРИМІНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЕЦЬКИХ ВИШИВОК ДО ЖІНОЧОГО УБРАННЯ

Кожна вишивка є оригінальна, з поданням її походження. Всі моделі виконала і вишила п. **Марія Струмінська** з Монтреалю, Канада.

При фортепіяні п-на **Наталка Даниш**, п. **Лілея Волянська-Горняткевич** і п-на **Богданна Волянська** виконають дует в супроводі ґітари.

Програму веде п. **Татяна Тершаковець** в українській і англійській мовах.

По Показі — Товариська Вечірка. Буфет в заряді ВП. Пань. Запрошуємо все Громадянство прибути на ту імпрезу. Чистий прибуток на добродійні цілі.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.

Неділя, 2-го травня 1971 року, год. 5-та по пол.

КОНЦЕРТ ВИЗНАЧНИХ УЧНІВ

УЧАСТЬ БЕРУТЬ: **Оксана Борбич, Оксана Гаврилюк, Ірена Квірмбах, Христя Коленська, Лариса Крупа, Олесь Кузишин, Ірена Пелех, Тая Саламаха, Дозя Сиґіда, Марічка Сохан, Олег Сохан, Зірка Стебельська, Юрій Стецишн, Христина Ступників, Ірена Тромса, Одарка Турченок, Ірина Шарапевич, Мотря Ходновська.**

КЛЯС ФОРТЕПІЯНУ: **М. Байлової, Т. Богданської, Д. Каранович, О. Квірмбах, Г. Клим, Ю. Оранського, О. Чипак.**

КЛЯС СОЛЬОСПІВУ: **К. Таранової та Е. Крахна.**

Заля **ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ**, 2 Схід 79-та вул., **НЮ ЙОРК, Н. Й.**

СКРЕНТОН й ОКОЛИЦЯ!

В п'ятницю, 30-го квітня 1971 року

о год. 7-ій веч.

в залі УПЦеркви св. Архистр. Михаїла

при 540 N. Main Ave. в СКРЕНТОНІ, Па.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС СКРЕНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ

В зборах повинні взяти участь урядовці, конвенційні делеґати і представники слідуючих Відділів УНСоюзу:

123, 144, 185, 187, 193, 208, 280, 311, 406 і 409

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти уступаючої Управи;
2. Дискусія над звітами;
3. Доповідь головного радного Степана Гавриша;
4. Вибір нової управи на 1971 рік;
5. Намічення і затвердження пляну праці на біжучий рік.

У зборах візьме участь

СТЕПАН ГАВРИШ — головний радний та обласний організатор УНС

До участи в Зборах запрошується всіх членів УНСоюзу

За Управу Окружного Комітету:

Микола Мартинюк, голова

Іван Голик, касир — **Василь Нагірний**, секретар

Ділимося болючою вісткою з Приятелями, Знайомими і Рідними в Україні, що в четвер, 22-го квітня 1971 р. у Філядельфії, Па. відійшов у Вічність на 68-му році життя наш Дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ ВАЦЬ

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 27-го квітня 1971 року в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПАРАСТАС відбудеться в похоронному заведенню Мурашки в неділю, 25-го квітня 1971 р. о год. 8-ій веч.

Горем прибиті:

дружина — ВАРВАРА
сини: ІВАН і МИКОЛА
невістки: ВАЛЕНТИНА й ОДАРКА
внуки: ГРИГОРІЙ, АНДРІЙ, ОЛЯ, АЛЕКСАНДЕР, ДМИТРО та ТАРАС

218 E. Wyoming Ave
Philadelphia, Pa. 19120

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п.

о. ЙОСИФА РЕЙНАРОВИЧА

ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в суботу, 1-го травня 1971 року

о год. 9-ій рано

в ЦЕРКВІ СВ. ДУХА у БРУКЛИНІ, Н. Й.

про що повідомляють і запрошують

Родину, Приятелів і Знайомих

сини: ЙОСИФ, РОМАН, ЛЕВ, ОЛЕКСАНДЕР з Родинами

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Дорогої
ДОНЕЧКИ

бл. п.

ЗЕНОВІЇ ГЛАДЧУК

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в ЦЕРКВІ СВ. МИХАЇЛА
при Chestnut Street в Йонкерс, Н. Й.

в вівторок, 27-го квітня 1971 року

о год. 7-ій рано

на яку Приятелів і Знайомих запрошує

МАМА з РОДИНОЮ

Замість квітів на свіжу могилу бувшого пароха м. Делятина

о. декана Захарія Золотого

вплатили на Патріярший Фонд УКЦеркви в Потребі 50.00 долярів

ВП. Панове: Михайло БУЛЕЛИК, Ярослав КОЛЯНКОВСЬКИЙ, мґр. Євген КОЛЯНКОВСЬКИЙ і мґр. Степан ГАРАСИМОВИЧ.

За президію Ради УГ Організацій за Патріярхат УКЦеркви в Монтреалі

Інж. Я. Савка, фін. референт — Роман Брикович, голова

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п. ІВАНА СУСЬ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

у вівторок, 27-го квітня 1971 року

о год. 9-ій ранку в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА
в НЮ ЙОРКУ, 22 Схід 7-ма вул.

До участи в молитвах просить Родина Покійного.

ДРУЖИНА

Замість квітів на могилу

бл. п. інж. ОЛЕКСАНДРА КРИНИЦЬКОГО

складають 20.00 долярів
на Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в Сарселі

Любомир і Теодора КОЛТУНЮК
Антін і Христя КОЛТУНЮК

Замість квітів на свіжу могилу
Дорогої, Незабутньої Сестри

бл. п. СТЕФАНІЇ ЗАПЛІТНОЇ

зложили на Фонд „Церква в Потребі"

сестра Покійної Іванна ДАЦКІВ 25.00 дол.
і н. Орися ДАЦКІВ 25.00 дол.

Відновлення ОМУС-у по 25-ти літах перерви

За польської окупації наших земель, однією з найбільш переслідуваних польською владою українських громадських установ, був театр, що на своїй рідній землі не мав постійного осідку. Щоб боронити своїх прав (бодай в малій мірі) працівники театру організували „Союз Українських Акторів".

На еміґрації в Німеччині, театральні діячі кермовані найбільшою журбою про українську культуру, якої одним з найкращих і найповнішим виразником є театр, українські актори зорганізували своє станове товариство: Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС). Об'єднання оформилося в Авґзбурґу дня 28-го лютого 1946 року. Першим головою був, сл. п. Володимир Блавацький. — На жаль Об'єднання мусіло припинити в 1949 р. свою діяльність, з причин загального виїзду еміґрації за океан.

В останньому часі група працівників театру (бувші члени Об'єднання ОМУС) по 25-ти літах, рішили відновити діяльність цієї професійної організації, брак якої відчувається у нашому зорганізованому громадському житті.

Задум ініціятивної групи, під сучасну пору є зібрати в організовану професійну організацію усіх працівників української сцени у вільному світі. Рівнож зорганізувати Центральний Театральний Архів, щоб не пропали пам'ятки, що находяться тепер у приватних руках, а які в майбутньому стануть великим причинком до Історії Українського Театру.

Чому ініціятивна група відновлює ОМУС, а не закладає нової організації? — Тому що ОМУС, як Об'єднання не було зліквідоване, тільки (як подано вище) з незалежних причин припинило свою діяльність. І тому, що ОМУС є статутово оформлений та має своїх дійсних і почесних членів.

Під сучасну пору на терені Північної Америки, перебуває около 60 членів ОМУС-у, акторів, співаків, музик, малярів та письменників. З п'яти почесних членів ОМУС-у — д-р Шлемкевич, проф. Дмитро Дорошенко померли. Проф. Юрій Шерех, письменник Улас Самчук і проф. Леонід Білецький перебувають в Північній Америці.

Ініціятивна група рішила якнайскорше скликати з'їзд Працівників Української Сцени, для остаточного відновлення і оформлення Об'єднання.

Час і місце З'їзду — буде своєчасно подано в часописах.

Богдан Паздрій

ПРЯМА ВІДПОВІДЬ НА ПРЯМЕ ПИТАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Совєтська стратегія завжди виходила з совєтської політики — панування комунізму над світом. Такому експансіонізмові в стратегії відповідає тактика. В принципі вона завжди була і лишилася — наступальною. І якщо на початку війни совєтська тактика в основному мала оборонний характер, то це пояснюється тодішніми, незалежними від бажань совєтського командування, обставинами.

Щодо допомоги по „ленд-лізу", то її не можна вважати за головний фактор, який, мовляв, змінив хід війни. Перші американські та англійські морські транспорти з різними військовими матеріялами почали прибувати до совєтських північних портів уже влітку 1941 року. Але на фронті американські консерви і „джіпи" з'явилися щойно напринкінці 1943 року, коли майже на всіх відтинках фронту німці почали відступати.

Так само щодо „другого фронту". Висад альянтів у Нормандії відбувся в той час, коли совєтські війська вже були в Прибалтиці, Східній Прусії, Польщі і повністю опанували Румунію та Болгарію.

Ніхто не може заперечити, що допомога західніх союзників мала для совєтів велике практичне значення. Але це не означає, що ця допомога була тим рішальним фактором, який вплинув на зміни настроїв у совєтській армії, змінив відношення сил на східньому фронті.

На питання, чим совєтська армія взяла верх над німецькою, може бути тільки одна справедлива відповідь: великою кров'ю, якої до того часу не бачив світ.

Ця ж кров була пролита не за совєтську владу, а внаслідок страшного німецького обману, а потім — власних ілюзій, що після війни совєтська влада стане „іншою", дасть народові свободу та забезпечить людські умови життя.

— А якщо не дасть, так зброя в наших руках! — погрожували фронтовики. — Покінчимо з німцями, тоді поговоримо з комісарами мовою тієї ж зброї!

Тільки ж — не прийшлось. І не тому, що перешкодив Сталін. Він зі своєю зграєю комісарів та енкаведистів після війни боявся власної армії більше, ніж німецької під час війни. Західні політики — ось хто допоміг Сталінові знов закріпити його узурпаторську владу. І ці політики, взявшись після війни переробити світ, лишилися байдужими до долі підсовєтських народів. Для них це був другий страшний обман.

І якщо хтось цікавий знати, як совєтська армія воюватиме в майбутньому, то нехай спочатку уявить, як поведуться її евентуальні „вороги" і „союзники". Якщо політика щодо підсовєтських народів повториться, то, на нашу думку, совєтська армія, яка складається з представників цих народів, воюватиме добре.

СПОРТ

Редаґує В.Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб" Філядельфія — „Джерман - Амерікенс" Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 25-го квітня 1971, о год. 2.15 по полудні на грищі Троґс Нек Стадіону у Бронксі, Н. Й.

„Крилаті" СУМА Йонкерс — Мінеола СК, мистецькі змагання Першої Дивізії Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 25-го квітня 1971, о год. 2-ій по полудні на грищі Джексон Джуніор Гайскул, Н. Й.

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПЕРШОСТЕЙ УСЦАК НА 1971 РІК

15-го травня — відкриті відбиванкові першості УСЦАК чоловічих і жіночих дружин в Рочестері, Н. Й. Господар першостей — УАСТ Рочестер.

18, 19 і 20-го червня — шахові першості УСЦАК на оселі УРСоюзу „Верховина" в Ґлей Спей, Н. Й. Господар — „Чорноморська Січ" Нюарк.

26-о і 27-го червня — Відкриті футбольні першості УСЦАК дружин юнаків на оселі СУМА в Гантінґтон біля Клівленду. Господар — УАСТ „Львів" Клівленд.

28-го і 29-го серпня — легкоатлетичні першості УСЦАК для всіх вікових груп. Місце змагань і їхній господар ще не устійнені.

4-го і 5-го вересня — плавацькі першості УСЦАК всіх вікових груп на басейні відпочинкової оселі УНСоюзу „Союзівці" в Керґонксоні, Н. Й. Господар КЛК Ню-Йорк.

3, 4, 5 і 6-го вересня — тенісові першості УСЦАК всіх вікових груп на кортах „Союзівки", відпочинкової оселі УНСоюзу в Керґонксоні, Н. Й. Господар КЛК Нюарк.

Першості настільного тенісу всіх вікових груп находяся в стадії підготовки. Тому місце і час змагань, як і їхній господар будуть своєчасно подані Управою УСЦАК.

Про всі ці змагання за першості повідомила Централя всіх своїх членів обіжником з 12 квітня 1971 за підписами: голови інж. Володимира Кізими, спортового референта Ореста Стецяка і секретаря П. Кушнірчука.

„ТРИЗУБ" — „БЛУ СТАР" 2:2

Філядельфія, 18-го квітня – В приявності дуже малого числа глядачів (приблизно 300) розіграв „Тризуб" свої передостанні ліґові змагання у себе, старaючися поправити свою позицію у „Великій Чотирнадцятці" і направити невдачу з минулої неділі. Це „Тризубові" частинно вдалося, так у грі, як теж у висліді, який тільки через непотрібний вибіг воротаря „Тризуба" став нерішеним. Один добрий змагун у нападі вможливив господарям перевести ряд акцій, з яких у першій півгрі здобув „Тризуб" двоє воріт. В другій півгрі акції нападу „Тризуба" послабли і він вже воріт не здобув, хоча мав декілька ворітних нагод. Зате противник зумів вирівняти вислід і вивезти зі собою одну точку.

„Тризуб" відбуде свої останні змагання сезону на грищі у Філядельфії з дружиною „Дойчунґарн". Можна сподіватися, що любителі футболу й симпатики нашої дружини прибудуть численніше на ці змагання.

М. С.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 25-го КВІТНЯ 1971 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ — 8 Відд. в церковній залі. Проситься членство прибути. — Мандзій, секр.